

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Lliurament de la medalla de la
Universitat de València a Joan Fuster i
Ortells

Discurs del Sr. Rector Ramón Lapiedra i
Civera

València, 23 de novembre de 1992

ACTE DE LLIURAMENT DE LA MEDALLA DE LA UNIVERSITAT AL DR. JOAN FUSTER I ORTELLS

El secretari general ha fet lectura adés de l'acord unànim de la Junta de Govern extraordinària de la Universitat de València, que pòstumament concedí al professor Joan Fuster la medalla de la institució, tot preveient aquest acte solemne de lliurament en el mateix dia que li hauria vist complir el seu setantè aniversari, en presència de representants de les institucions, de rectors i vicerectors de les universitats de la nostra àrea lingüística, de reponsables de les més diverses entitats del món de la intel·ligència i de la cultura del nostre país, així com dels amics i dels ciutadans que s'han volgut hui reunir ací. A tots i a totes el meu agraïment, en nom de la Universitat de València, per la vostra presència. En la mateixa sessió, la Junta de Govern aprovava una declaració de condòl per la pèrdua del mestre, creava una càtedra especial "Joan Fuster", el reglament de la qual aprovàrem pròximament, i decidia donar el nom de l'escriptor a una aula que encara hem de determinar.

Joan Fuster fou diverses coses alhora –escriptor polifacètic, investigador de la llengua i de la cultura, figura cívica i política del nostre poble- que l'han fet creditor del respecte i el reconeixement que ha gaudit i gaudeix en el món de la intel·ligència i la cultura. Però, per a nosaltres, en particular, per a la Universitat de València, fou ben directament i ben tangiblement un dels seus professors rellevants: primer -ja fa alguns anys- com a professor contractat, després , fugisserament, com a catedràtic, i finalment, amb motiu de la jubilació i fins a la la mort, com a professor emèrit. Com en altres casos històrics d'ací i d'altres latituds, ara o adés, Fuster s'incorporà massa tard a la universitat: massa tard perquè la institució i la societat sencera, en subministrar-li el marc i l'assistència d'una plaça acadèmica adient amb els seus mèrits i capacitats, poguessen obtenir-ne tot el rendiment intel·lectual i cultural possible, rendiment que la seua immensa figura no deixà tanmateix d'oferir-nos en unes condicions ben sovint no gaire propícies, i fins i tot esterilitzants per a la tasca de qualsevol altre sense la personalitat i l'originalitat del nostre escriptor. Dissortadament, no sempre les institucions acadèmiques som tan flexibles com caldria per a obrir sense retard les nostres portes als homenots que, com Fuster, passen per aquest món transitant camins propis, al marge de convencions i seguretats no sempre recomanables.

Set anys, si fa no fa, romangué Fuster entre nosaltres com a professor a temps complet: set cursos de mestratge i de suggeriments. Pocs per als anys que l'hauríem volgut tenir encara entre nosaltres. Quan se n'anà de manera sobtada, alguns -no sóc l'únic- ens adonàrem que la possibilitat, tan natural, que un dia poguéssim faltar-nos per sempre més la seua presència, mai no l'haviem explícitament considerada. Sovint, a l'equip rectoral que presidesc, expressàvem la nostra preocupació perquè després que nosaltres acabàrem el nostre mandat, Fuster continués com a professor emèrit, més enllà de qualsevol limitació de temps que, a l'avenir i amb caràcter general, hom poguéssim dissenyar per a aqueixa figura de professor. Mentre hi cavil·làvem, no podíem preveure que el mestre ens alliberaria prompte de les nostres preocupacions per la seua persona a un preu tan elevat, personalment i col·lectiva.

A mi, el seu traspàs inesperat no em deixa el temps per lliurar-li l'obsequi personal que uns dies abans de la seua mort tenia previst portar-li a Sueca, amb ocasió d'un dinar que hi tinguérem acompanyats del professor Antoni Ferrando, i que finalment no li vaig dur. Li'n vaig parlar, i com si tingués per davant tota una eternitat, em vaig dir i li vaig dir que la pròxima volta que ens veuríem li ho duria: però no hi hagué pròxima volta i uns pocs dies després, a 2.000 km. de València, des del Rectorat, per telèfon, m'anunciaven la notícia de la seua mort inesperada, que vam haver d'assimilar lluny del calor i l'afecte compartit de tots els que l'estimàvem.

Hui, ací reunits, en aquest Paranimf de la seua universitat, privats de tota sol·licitud possible envers la seua persona, fem ja, per a nosaltres, el que ni voldríem ni podríem deixar de fer: compartir el dol per la seua absència, mentre evoquem la magnitud del seu magisteri i de la seua obra, d'ara endavant destinats, n'estic segur, a la més ampla projecció i reconeixement socials.

I acabe. No afegiré res més a tot el que s'ha dit, dins i fora d'aquest Paranimf, sobre la seua obra i la seua figura. Ni n'és ja el moment, ni l'ocasió, ni el que les meues capacitats podrien justificar, i encara menys després de la intervenció del professor Tavani, a qui aprofite l'ocasió per agrair-li el parlament i la seua estada hui ací entre nosaltres. Diré senzillament que Joan Fuster fou un gran escriptor, un gran intel·lectual, un gran valencià, i un professor estimat d'aquesta casa, a qui tot just comencem a trobar a faltar. La medalla que, a títol pòstum, li acabem de lliurar, i el títol acreditatiu, incorporats a partir d'ara al patrimoni històric d'aquesta universitat, de la qual cosa donarà fe l'acta que oportunament alçarà el conservador d'aqueix patrimoni, en donaran un testimoni especial a les generacions futures.